

STICHTING OOSTFLANK

- De stichting ijvert voor de openheid van het landschap en de daarin voorkomende zichtassen;
- De toegankelijkheid van het gebied en de paden;
- Het agrarische karakter van de berghelling;
- Het onbebouwde karakter van het gebied;
- De flora, fauna en landschappelijke waarden;
- De stilte en nachtelijke duisternis. Liefst moet de hele Sint Pietersberg stiltegebied worden;
- De cultuurhistorische en archeologische waarden van de berghelling.

'De das is verdwenen'

„Ik heb altijd dassen in de tuin gehad, maar deze winter niet. Ik denk dat dat komt doordat het hele landschap veranderd is. Ze zijn afgeschrikt.”

Klaas Westerterp van de Stichting Oostflank Sint Pietersberg

Luchtopname uit 2010. Links op de voorgrond zijn de werkzaamheden bij Pierre Rieu duidelijk te zien.

foto Slagboom en Peeters Luchtfotografie

Gruwen van 'verparking'

Hun 'mission statement' is klaar, de eerste juridische procedures zijn in gang gezet. De Stichting Oostflank Sint Pietersberg heeft haar strijd voor de natuur op de berghelling ingezet.

door **Vikkie Bartholomeus**

De oostflank van de Sint Pietersberg, pakweg een halve eeuw geleden. Romantische beelden van een lappendeken aan landjes, in allerlei groen-, bruin- en geelschakeringen. Koren naast roed moos, mais naast hooi. Hier kwam eeuwenlang een groot deel van de voedselvoorraad van Maastricht tot wasdom. Marius Weehuizen en Klaas Westerterp kunnen er weemoedig van worden. Of eerder: ontgerust en boos. Want de berghelling lijkt het agrarische karakter opeens in rap tempo van zich af te schudden. „Het is een onthutsend beeld van de landschappelijke ontwikkeling. De verstedelijking rukt op. Dit is een uniek gebied waar ontzettend veel mensen gebruik van maken. De rust, de stilte, de on-

gerepte natuur. Dat moeten we koesteren.”

Klaas Westerterp en Marius Weehuizen vertegenwoordigen de Stichting Oostflank Sint Pietersberg. Een club van verontruste 'bergbewoners' die ijveren voor het behoud van de natuur, met inmiddels zeventig geregistreerde sympathisanten. Westerterp is plaatsvervangend voorzitter; Weehuizen ondersteunt het bestuur. Een paar maanden geleden werd de stichting bij de notaris opgericht met een duidelijk *mission statement*: „Het agrarische landschap is van een oogstrelende schoonheid en het gebied bezit talloze elementen die aan de rijke geschiedenis van Maastricht herinneren. Al dit moois behoeft evenwel bescherming”. Concrete aanleiding voor het oprichten van de stichting was de onverwachte komst van het Land-

goed Sint Pieter. Maar, stellen Weehuizen en Westerterp duidelijk: ze zijn geen protestbeweging tegen het landgoed. Ze willen de veranderingen op de berghelling in bredere perspectief in de gaten houden. Van ENCI tot Hoeve Zonneberg, van meikever tot das. Weehuizen: „Het gaat niet alleen om het landgoed van Joris Dassen. Maar hij is wel de grootste landeigenaar en hij is nieuw. Dit is niet iets van een paar mensen die in hun eigen be-

Waar blijft de charme van het glooiende land?

lang geraakt worden, maar een breed gedragen visie.” Eigenlijk is het de algemene tendens van de 'verparking' van de oostflank waar ze grote moeite mee hebben. Het boerenland, de natuur wordt steeds meer gecultiveerd. Kleine particuliere eigenaren maken van hun weijte opeens een picknickplaats; planten de dennenbomen van afgelopen Kerstmis voor wat privacy, nemen gezellig een radio mee. Opeens verschijnt er allemaal prikkeldraad op de

berg. Waarom moet iedereen plotseling zijn eigen gebied zo rigoureus afbaken? Waar blijft de charme van het glooiende landschap met hier en daar een meidoornhaag? Waarom verdwijnen eeuwenoude zichtlijnen? André Rieu heeft eigenlijk de aanzet gegeven voor de 'verparking', vinden ze. Westerterp: „We zijn erg geschrokken van de veranderingen op het landgoed Rieu; groot-schalige activiteiten waarvan we de effecten onderschat hebben.” Ze merken dat de afgelopen jaren veel door hun vingers is geglipt. Ze hebben nauwelijks zicht gehad op de veranderingen op het terrein van Rieu en diens zoon Pierre, waar onder meer een zwembad is gekomen. Natuurlijk: het is particulier eigendom. Maar ook een stuk van de berg, en daarom houden ze voor de zekerheid de vinger aan de pols, toetsen ze zaken aan de regels. De stichting heeft nu bijvoorbeeld formeel bezwaar gemaakt tegen de kap van twee met klimop overwoekerde bomen in Rieu's tuin. Want naast die twee staan nog negen van diezelfde met klimop overwoekerde giganten en ze willen voorkomen dat die stapje voor stapje allemaal verdwijnen. De kaalslag de afgelopen jaren in

de tuin van Pierre Rieu heeft de stichting argwanend gemaakt. Is bij die grootschalige grondwerkzaamheden wel voldoende rekening gehouden met de archeologische waarde van het gebied? Staat de 'verparking' niet haaks op de Natura 2000 status van de berg? De hoge omheining, de beveiligingscamera's, de verlichting, ze zijn er niet blij mee. Westerterp: „De floodlights op het kasteeltje geven een enorme roze gloed. Ik kan daar 's

'We moeten zuiniger zijn op de berg'

avonds de krant lezen.” Ze vinden dat er duidelijker beleid moet komen. Waarom is bijvoorbeeld geen limiet aan de hoogte van hagen gesteld? Westerterp: „Straks loop je door een holle weg met aan de linkerkant het hek van Rieu en aan de rechterkant de haag van Joris Dassen. Terwijl het voorheen open, vlak, agrarisch landschap was van een hoge landschappelijke waarde.” Ook de manier waarop invulling wordt gegeven aan het Landgoed Sint Pieter, vindt de stichting niet

goed. Westerterp: „Sequoia's, treurbomen: die horen thuis op een kerkhof. Maar om ze nu op een berghelling te zetten, nee. De boomgaard is met een wiskundige precisie aangeplant. De boom-beschermers zijn wel twee meter hoog, alsof wilde beesten die bomen gaan aanvallen. Afgrijselijk!” Weehuizen: „Er worden exotische varkentjes op gezet, maar de dieren die hier normaal horen te lopen verdwijnen. En dan die bordjes 'niet voeren svp'. Het lijkt wel een kinderboerderij! Dit is geen natuur, maar een ingericht park. En dan ook nog een park waar alleen de eigenaar van kan genieten.” De stichting heeft bij de Raad van State bezwaar gemaakt tegen het nieuwe bestemmingsplan voor de berg. Ze vragen zich af of de kleine woning op het landgoed - nu nog illegaal - door de gemeente gelegaliseerd mag worden. De contouren van het huisje worden dan namelijk aangepast aan de eisen van deze tijd, waardoor er nog een verdieping op zou mogen. Verder wil de stichting onder meer dat de berg een stiltegebied wordt. Westerterp zucht. „We moeten echt veel zuiniger zijn op de berg.”